

Krkonošský národní park

Konference Národní parky České republiky 2016 byla významná i pro Krkonošský národní park. Také trochu slavíme. Byť to není tak významné výročí, jako u našich přátel z NP Šumava a NP Podyjí, i my se máme z čeho radovat – v r. 1991 byl národní park přehlášen. Od té doby máme dosud platný zřizovací předpis, nařízení vlády, které – a v tom byla právě zásadní změna – jasně říká, že smyslem Krkonošského národního parku je ochrana přírody (ale také historického dědictví), vzdělávání a osvěta o přírodě a její ochraně. Do té doby jsme vlastně formálně existovali hlavně proto, aby se pracující lid měl kam jezdit rekreovat. Pražská konference pro nás byla důležitá i z důvodu, že jsme se zásadně podíleli na organizaci obou jejich částí – malostranské, i suchdolské.

Takové konference se mohou někdy zdát jako zbytečně utracené peníze, ale zde se povedlo inspirativní setkání nejen lidí ze všech čtyř českých národních parků a Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, partnerských přeshraničních národních parků, ale také studentů České zemědělské univerzity, výzkumníků, ochranářů, lesníků, a rovněž politiků.

Pro zástupce národních parků šlo o příležitost mimo jiné prezentovat, co vidíme jako prioritní výzvy a cíle, které jsou před námi pro konkrétní území – to bylo tématem rozhodně mnohem důležitějším než vzpomínání na uplynulých 25 let (k historii i současnosti Krkonošského národního parku viz série článků v Živě 2013, 4). Co tedy aktuálně řešíme u nás v KRNP? Dovolím si malý náhled s upozorněním, že řazení neodpovídá prioritě, ale spíš tomu, jak mi přicházelo na mysl.

Naši lesníci budou dál pokračovat v postupné spolupráci s přírodou na přeměně druhové, věkové i plošné struktury krkonošských lesů, především v nižších partiích, pod hranicí horských smrčín (které jsou, nebo nejdéle do pěti let budou u nás

z valné části již v bezzásahovém režimu). Jde o práci dlouhodobou, na mnoho desetiletí, výsledky ale vidíme i v relativně krátkém čase 10, 20 let.

Do r. 2018 bude ještě pokračovat projekt, který realizujeme se společností Daphne – LIFE Corcontica. Nejzásadnější část projektu se zaměřuje na obnovení adekvátní péče o krkonošské horské louky návratem přiměřeného a „na míru šitého“ obhospodařování luk – ať už jde o jejich seč, nebo pastvu – i když na rozdíl od předválečné historie se v Krkonoších dnes objevují především ovce, také u krav se začíná blýskat na lepší časy. A rozdíly v pestrosti luk zařazených do projektu LIFE se za několik let ukazují vcelku jednoznačně jako pozitivní pro biodiverzitu.

Díky podpoře přeshraniční spolupráce s polským Karkonoskim Parkem Narodowym z evropských fondů se podařilo v r. 2015 dokončit významný projekt Fauna Krkonoš, v němž jsme společně monitorovali výskyt ptáků, denních motýlů a netopýrů Krkonoš, přičemž u motýlů šlo o vůbec první systematický monitoring v historii národního parku. Výsledky jsou zásadní i pro budoucí management národního parku, a doufejme také pro území ochranného pásma či nejbližší volnou nechráněnou krajinu – protože závěrečné zprávy, které vyšly také jako publikace – atlasy (volně ke stažení v pdf na webové stránce www.krnapp.cz/knihy, případně pro ptáky speciální web <http://ptacikrkonos.krnapp.cz>; viz také recenze na Živa 2015, 6: CXXXVIII–CXXXIX a 2016, 4: CIII), obsahují řadu konkrétních managementových doporučení.

Klíčová pro nás bude nadále spolupráce s obcemi. Začneme v r. 2017 na přípravě nového Plánu péče (resp. Zásad péče, podle novely zákona o ochraně přírody a krajiny, kterou aktuálně projednává parlament), což se bez aktivní spolupráce mezi parkem a samosprávami neobejde. A po-

1

kud jde o aktuální konkrétní téma, zabýváme se dopravou v pohybu i v klidu na území národního parku. Vzhledem k extrémní návštěvnosti Krkonoš a poměrně vysoké hustotě osídlení III., ale částečně i II. zóny NP je dopravní ruch značný z podstaty věci (vlastnická práva, dopravní obsluha, zásobování), mění se zvyky a požadavky návštěvníků hor a nedostatečný respekt k platným pravidlům ho ale ještě násobně zvyšují. A to je téma, které se už na jaře 2017 právě spolu s obcemi chystáme začít řešit – pevně doufáme, že se stane začátkem postupných kroků, které snad nakonec přinesou větší klid živočichům v národním parku, včetně člověka pěšího.

Témat, kterými se zabýváme a budeme zabývat v nejbližších letech, by bylo ještě mnohem více (třeba rekonstrukce stálých expozic Krkonošského muzea ve Vrchlabí nebo v Pasekách nad Jizerou), ale k tomu by vymezený prostor tohoto krátkého shrnutí opravdu nestačil.

1 Populace nejmenší evropské sovy – kulíška nejmenšího (*Glaucidium passerinum*) – je v Krkonoších na vzestupu. Odhad jeho početnosti dosahuje až 130 párů. Vyhovují mu různověké smrkové porosty s mozaikou světlin, mýtin a lučních enkláv. Foto O. Prosický

2 Jedním z nejpřísněji chráněných území Krkonoš je kar Labského dolu. Řeka Labe na jeho dně vytváří známé meandry.

3 Studniční hora a Úpská jáma. Snímky K. Antošové, není-li uvedeno jinak

2

3